

Інформатика
9 клас

Урок № 22.

Інформатика 9 клас

Тема: Засоби пошуку інформації в Інтернеті. Принципи функціонування веб-каталогів та пошукових систем. Стратегії пошуку інформації.

Практична робота № 8. Пошук інформації в Інтернеті

Інформатика 9 клас

Учні повинні знати:

- браузер для навігації Інтернетом;
- веб-каталоги і пошукові системи для знаходження інформації в Інтернеті

Учні повинні вміти:

- використовувати браузер для навігації Інтернетом;
- відкривати у вікні браузера веб-сторінку із заданою адресою;
- зберігати веб-сторінки на локальному комп'ютері;
- знаходити в Інтернеті інформацію на задану тему;
- обирати стратегію пошуку інформації в Інтернеті.

Засоби пошуку інформації в Інтернеті

Засоби пошуку
інформації в Інтернеті

```
graph TD; A[Засоби пошуку інформації в Інтернеті] --- B[Веб - каталоги]; A --- C[Пошукові системи];
```

Веб - каталоги

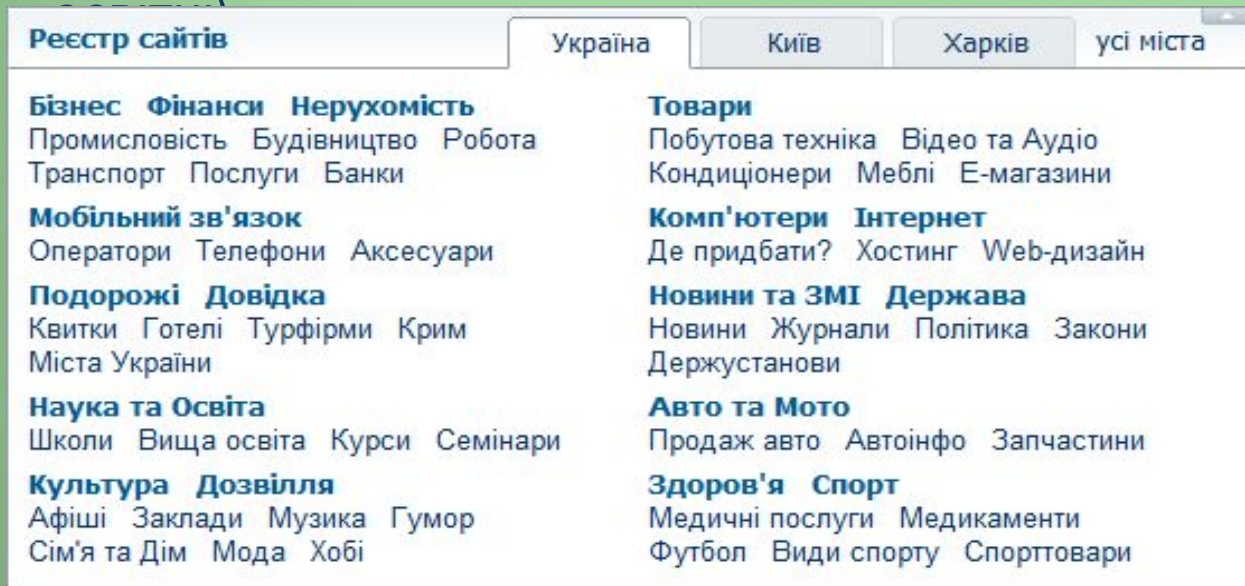
Пошукові системи

Веб-каталог

Веб – каталоги (тематичні каталоги) містять базу даних посилань на веб – сайти, які розподілені на окремі тематичні рубрики.

Веб – каталоги бувають:

- **універсальними** (містять посилання на сайти з різних частин світу);
- **територіальними** (охоплюють ресурси країни, області або міста);
- **спеціалізованими** (певної спрямованості – літературні, комерційні,

Заповнюють базу даних працівники служби, як правило, вручну. Вони переглядають веб – сторінки, заносять URL – адреси з коротким описом до відповідних рубрик.

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Приклад веб-каталогу

Поле введення запиту для системи пошуку у реєстрі каталогу

Рубрикатор

Поле із списком вибору тем

<META> - Україна | Реєстр сайтів

<META>
КАТАЛОГ

Реєстр сайтів [Новини](#) [Товари](#) [Мапи](#) >>>

у рубриці Наука навчання

[Всі міста](#) » [Наука навчання](#) » також 28 підрубрик » 3 777 сайтів у розділі

Підрубрики

- [Бібліотеки, архіви](#)
- [Бізнес-освіта](#)
- [Гранти, фонди, стипендії](#)
- [Дистанційне навчання](#)
- [Дитячі сади, дошкільні заклади](#)
- [Друга освіта, післядипломна освіта](#)
- [Електронні бібліотеки](#)
- [Енциклопедії](#)
- [Коледжі, технікуми, училища](#)
- [Навчання за кордоном](#)
- [Наукові видання](#)
- [Наукові дисципліни](#)
- [НДІ, НВО](#)
- [Олімпіади для школярів, тестування, дитячі фестивалі](#)
- [Освітні і наукові організації](#)
- [Педагогічні журнали, газети](#)
- [Позашкільні заклади, гуртки, дитячі центри](#)
- [Послуги для студентів](#)
- [Реферати, курсові](#)

Контекстна реклама

- [Права на лодку, катер, гидроцикл!](#)
Курсы судоводителей. Экстерн. быстро - качественно - надёжно.
www.morshkola.kiev.ua
- [Дипломы, курсовые, контрольные на заказ!](#)
Авторское написание. Качественно. Сопровождение до защиты. Звоните!
www.vseresheno.in.ua
- [Технология исполнения желаний](#)
Уникальное открытие психологов: технология исполнения желаний!
www.success-psychology.ru
- [Семінари для Бухгалтерів в Києві](#)
Оподаткування, бухгалтерський облік. Заповнення декларації ПДВ, прибутку
practic.ligazakon.ua
- [Стильная обувь и одежда из Европы](#)
Распродажа! Скидка до 80% Регистрируйтесь и делайте покупки!
www.stilago.com.ua

Дати оголошення в цій рубриці [всього 7 оголошень](#)

1. [Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського](#)
<http://www.nbuv.gov.ua/> - Київ
Історія, структура, будинок, бібліотечні фонди, спеціалізовані колекції, раритети, каталоги, бази даних, читальні зали, співробітники.

Список сайтів, які відповідають заданій темі

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Існує багато **веб-каталогів** в тому числі українські

Мета (<http://meta.ua>)

UAport (<http://uaport.net>)

Пошук (<http://www.poshuk.com>)

Холмс (<http://holms.ukrnet.net>)

Закладка (<http://zakladka.org.ua/>)

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Пошукові системи

Пошукова система (пошуковий сервер) – це система серверних програм призначених для пошуку інформації в інтернет – документах за заданим **СЛОВОМ**, **словосполученням** або іншим **критерієм**.

Релевантність — це міра відповідності результатів пошуку поставленому завданню. Знайдені сторінки відображаються в порядку зменшення релевантності.

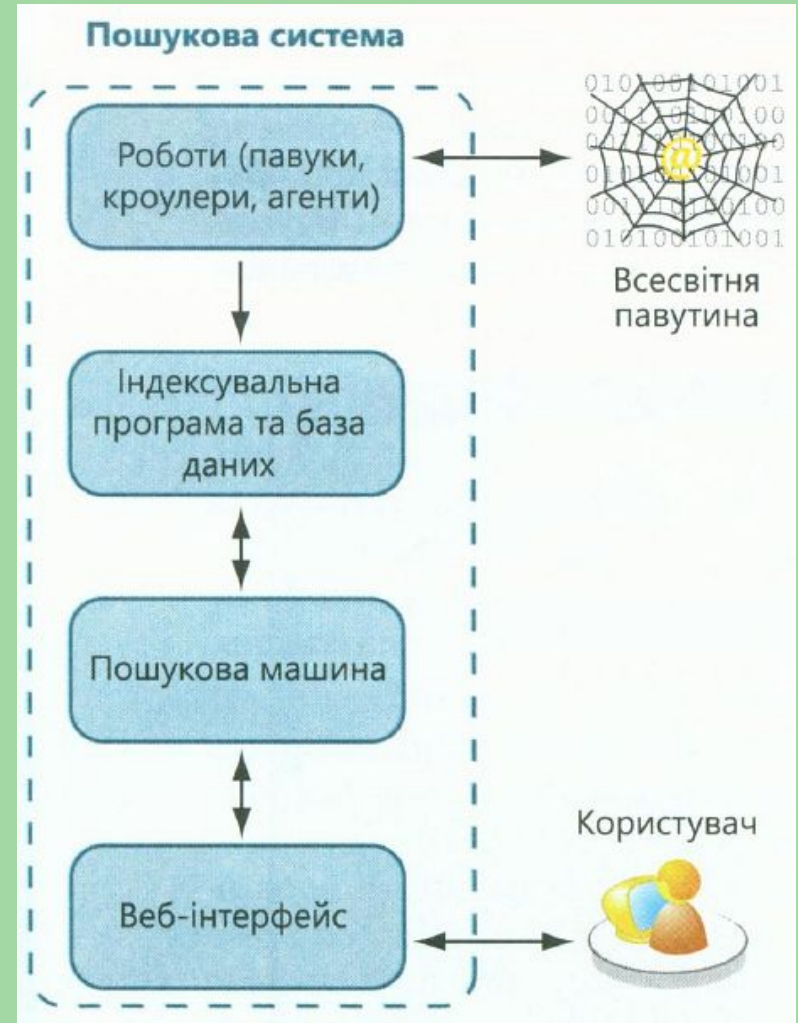
Складові пошукових систем:

РОБОТ, переглядаючи за певним алгоритмом сайти Інтернету, збирає з них інформацію та передає її індексувальній програмі.

ІНДЕКСУВАЛЬНА ПРОГРАМА отримує від робота інформацію та заносить значущі слова до **БАЗИ ДАНИХ**.

ПОШУКОВА МАШИНА знаходить у базі даних записи, що містять інформацію, яка відповідає введеному користувачем критерію, та сортує знайдені записи за критеріями їх важливості. Серед полів запису є поле з адресою документу, що містить інформацію.

ВЕБ-ІНТЕРФЕЙС використовують для введення критерію пошуку, а також для відображення його результатів.

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Найпопулярніші пошукові системи

The screenshot shows the Yandex search engine interface in Ukrainian. At the top, there's a search bar with the text "Наприклад, Сірай" and a "Знайти" button. Below the search bar, there are several sections: "Автосервіси міста" with a map icon, "Погода" (Weather) for Kyiv, "Затори" (Traffic) with a 1-ball rating, and "Готівкові курси" (Cash exchange rates) for USD, EUR, and RUB. There are also links to "Авто", "Маркет", "Новини", "Словники", "Блоги", "Відео", and "Зображення".

The screenshot shows the Google search engine interface in Ukrainian. It features the classic Google logo with "Україна" (Ukraine) below it. There is a large search bar with a "Google Search" button and a "I'm Feeling Lucky" button. At the bottom, there are links for "iGoogle", "Изменить фон", "Рекламные программы", "Новые условия использования и политика конфиденциальности", "Все о Google", and "Google.com in English".

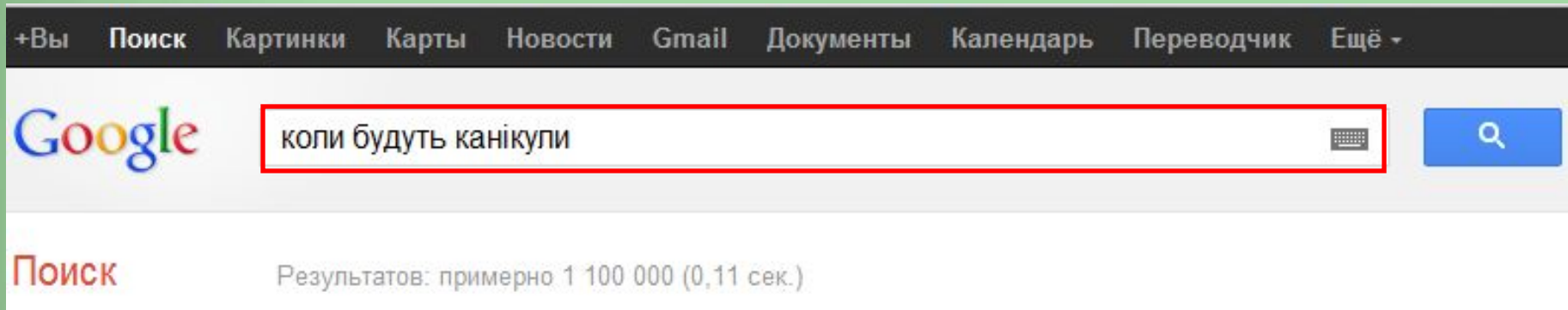
The screenshot shows the Rambler search engine interface in Ukrainian. It has a search bar with a "Найти" button. Below the search bar, there are sections for "Новості дня" (Today's news) with a list of headlines, "Політологи прогнозують один тур президентських виборів" (Politologists predict one round of presidential elections), and "Каталог Top100" (Top 100 catalog) with various categories like "Авто і мото", "Спорт", "СМІ і періодика", "Юмор", "MP3", "Розваження", "Робота", "Ігри", "Фото", and "Економіка".

The screenshot shows the ua.ua search engine interface in Ukrainian. It features a search bar with a "Знайти" button. Below the search bar, there are sections for "Новини" (News) with a featured article about "СБУ урештє повномочія" (SBU finally authorized), "Пошта" (Mail) with a login field, and "Розділи" (Sections) with links to "Пошта", "Робота", and "Каталог".

НАЗАД ВПЕРЕД

Формулювання запиту та одержання результатів

Запитом в пошуковій системі є **слово** або **група слів**, які вводяться у **поле введення запиту** на веб - сторінці пошукової системи, і які використовуються пошуковою машиною для знаходження записів у її базі даних інтернет - документів, що містять ці слова.

Текст
запиту

Поле введення
запиту

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Результати пошуку

Google

Поиск **Результатов: примерно 1 100 000 (0,11 сек.)**

Совет: [Показать результаты только на русском языке.](#) Вы можете задать язык поиска в разделе [Настройки.](#)

Коли будуть канікули у медиків? або «Скриню Пандори ...
[shlapak.com/koli-budut-kanikuli-u-medikov...](#) - Перевести эту страницу
Коли будуть канікули у медиків? або «Скриню Пандори» відчинено! Минулого тижня серед внутрішніх подій в Україні перше місце посів мітинг вчителів, ...

Із понеділка у деяких школярів будуть канікули – Міносвіти ...
[lifepravda.com.ua/society/2012/01/.../9351...](#) - Перевести эту страницу
27 січ. 2012 – І якщо там температура **буде** нижче 20 градусів, то йдемо на **канікули**. Діти – це святе", - сказав перший віце-прем'єр. Міністр освіти та ...

Українські Новини - У школярів будуть канікули з 30 січня, якщо ...
[un.ua/ukr/article/372397.html](#) - Перевести эту страницу
27 січ. 2012 – Міністерство освіти і науки, молоді та спорту вирішило вводити **канікули** в школах, якщо температура **буде** нижчою -20 градусів з 30 ...

З понеділка у школярів будуть канікули – Міносвіти - Новини ...
[www.seychas.ua/life/2012/1/27/news/103017.htm](#)
З понеділка у школярів **будуть канікули** – Міносвіти. 27.01.12, 15:47. Міністерство освіти та науки України видало наказ про введення з понеділка, ...

Блоги » Аппа Шлапак » Коли будуть канікули у медиків або ...
[blogs.korrespondent.net/celebrities/.../a3471...](#) - Перевести эту страницу
31 бер. 2011 – Минулого тижня серед внутрішніх подій в Україні перше місце посів мітинг вчителів, які вийшли під стіни уряду і одразу ж домоглися ...

Gooooooooooooo**gle** >
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Следующая](#)

Расширенный поиск [Справка по поиску](#) [Оставить отзыв](#) [Google.com in English](#)

[Главная страница Google](#) [Рекламные программы](#)
[Новые условия использования и политика конфиденциальности](#) [Всё о Google](#)

Записів бази даних пошукової машини, які містять вказані у полі введення запиту слова, може бути дуже багато.

В нашому прикладі нараховується **1 100 000** документів, які містять слова "коли", "будуть", "канікули".

Необхідно або переглядати їх всі по-черзі, поки не знайдете потрібну інформацію, або звузити область пошуку, змінивши або уточнивши запит.

НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Оптимізація запиту

Якщо пошукова машина знайшла вам велику кількість записів, а їх перегляд потребує багато часу, то доцільно звузити кількість записів, уточнивши пошуковий запит за допомогою форми складного пошуку.

Google

Расширенный поиск

Найти страницы

со словами:

коли будуть канікули

со словосочетанием:

с любым из этих слов:

без слов:

с диапазоном чисел:

Указывать в окне поиска.

Введите ключевые слова: Иван Федорович Крузенштерн

Заклучите словосочетание в кавычки: "книга Иван Крузенштерн"

Вставьте оператор OR между словами: человек OR пароход

Поставьте знак минуса перед словами:
-пароход, -"книга о пароходе"

Вставьте две точки между числами и укажите единицу измерения:
300..1000 рублей, 1812..1846

Дополнительные настройки

Язык:

любом языке

Поиск страниц на выбранном языке.

Страна:

любая

Поиск страниц, созданных в определенной стране.

Дата обновления:

любая

Поиск страниц, которые были созданы или обновлены в течение указанного времени.

Сайт или домен:

Поиск на определенном сайте (например, wikipedia.org) или в домене (например, .edu, .org или .gov).

Расположение слов:

где угодно на странице

Поиск по тексту, заголовку или адресу страниц, а также по ссылкам на них.

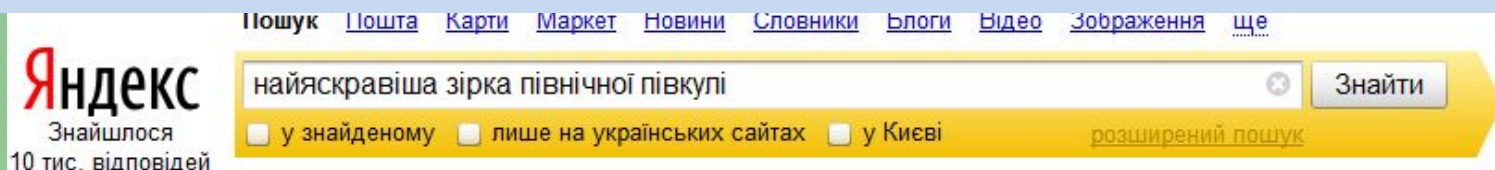
НАЗА
Д

ВПЕР
ЕД

Стратегії пошуку інформації пошукових систем

1. Почніть шукати — це легко (регістр букв не враховується)

Досить набрати запитання — так само, як би ви запитали бібліотекаря чи всезнайку-ерудита. Наприклад, **найяскравіша зірка північної півкулі**.

Незалежно від того, в якій формі ви вживаєте слова в запиті, пошукова система шукатиме всі форми слів. Наприклад, на запит [**дизайн**] система шукатиме і «**дизайном**», і «**дизайну**» **тощо**

2. Що таке правильний запит?

Правильний запит складається з **кількох слів**, тому що за одним словом зазвичай важко зрозуміти, що ви хочете знайти. Наприклад, запит **дизайн** може означати бажання знайти інформацію про **дизайн інтер'єру** або **про веб-дизайн**, а може — про **ландшафтний дизайн**.

3. Як знайти точну фразу або форму слова?

За допомогою оператора " ". Візьміть фразу або слово в лапки, і пошукова система шукатиме веб-сторінки, де є точно така фраза (форма слова).

Приклад: ["ой чий той кінь стоїть"]

Стратегії пошуку інформації пошукових систем

4. Як знайти будь-які з кількох слів?

Просто перерахуйте усі відповідні варіанти через вертикальний слеш: |. Пошукова система шукатиме документи з будь-яким із цих слів.

Приклад: [[лебідь](#) | [щука](#) | [рак](#)] [[mp3](#) | [wma](#) | [ogg](#)]

5. Як знайти документи або файли певного типу?

Вам потрібен оператор **mime**. Поставте в запиті **mime**: двокрапку і потім тип документа, який вам потрібен. Наприклад, **pdf** або **doc**.

Приклад: [[заява на закордонний паспорт mime:doc](#)]

6. Як знайти документ, який містить певне слово?

Поставте перед потрібним словом плюс, **не відділяючи** його від слова пробілом. У запит можна включити декілька обов'язкових слів.

Приклад: [[Леся Українка +лісова +пісня](#)]

7. Як виключити слово з пошуку?

Поставте мінус перед словом, яке ви не бажаєте бачити у відповідях. Так можна виключити навіть кілька слів:

Приклад: [[мумі троль мультфільм -рок -лагутенко](#)]

[[схеми вишивки хрестиком -купити](#)]

Висновки

- **Веб-каталог** — це сайт, на якому зібрано багато посилань на інші сайти, відсортованих і поділених на категорії залежно від тематики.
- **Пошукова система** являє собою систему програм, призначених для пошуку сторінок, що містять задане слово чи словосполучення або відповідають іншим критеріям.
- **Релевантність** — це міра відповідності результатів пошуку поставленому завданню. Знайдені сторінки відображаються в порядку зменшення релевантності.
- Якщо результат знову незадовільний, скористайтеся **сторінкою розширеного пошуку** та сформулюйте складніший критерій.

Практична робота №8 «Пошук інформації в Інтернеті»

- **Робота з програмою-браузером в онлайні. Пошук інформації.**

1. Текстова:

- **прогноз погоди;**
- **курс гривні відносно світових валют;**
- **Сайт Коблівської школи;**
- **прас-лист комп'ютерної фірми;**
- **історія України;**
- **розклад руху автобусів (м. Миколаїв).**

Практична робота №8 «Пошук інформації в Інтернеті»

- **Робота з програмою-браузером в онлайні. Пошук інформації.**

2. Графічна:

- **герб України;**
- **карта Миколаївської області;**
- **ноутбук;**
- **вітальна листівка.**

Практична робота №8 «Пошук інформації в Інтернеті»

- **Робота з програмою-браузером в онлайні. Пошук інформації.**

3. Музика:

- **гімн України;**
- **улюблена музична композиція.**

4. Звіт оформити за допомогою текстового редактора (скріншоти сторінок із знайденою інформацією).